

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การทำแท้ง คือ การสิ้นสุดของการตั้งครรภ์เมื่อครรภ์ต่ำกว่า 20 สัปดาห์ หรือเมื่อเด็กหนักต่ำกว่า 500 กรัม ส่วนการทำแท้งเมื่ออยู่ระหว่าง 20-27 สัปดาห์ หรือเมื่อเด็กหนักระหว่าง 500-599 กรัม นั้น เรียกเสียใหม่ว่า การคลอด Immature ทั้งนี้เพราะเด็กในอายุครรภ์ช่วงนี้มีโอกาสรอดได้ เนื่องจากความก้าวหน้าทางการแพทย์ในการเลี้ยงดูเด็กก่อน¹

ซึ่งในอดีตพบว่าการทำแท้งเป็นความผิดอาญามาตั้งแต่สมัยกฎหมายตราสามดวง แต่ได้บัญญัติไว้ชัดเจนในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 ซึ่งในอดีต การทำแท้งเป็นความผิดอาญาทุกกรณี และไม่มีเหตุให้ทำแท้งได้โดยชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด ซึ่งเนื่องมาจากในอดีตนั้นการจัดทำประมวลกฎหมายก็ดี ต้นแบบของกฎหมายก็ดี ล้วนแล้วแต่ได้รับอิทธิพลจากประเทศอังกฤษ และฝรั่งเศส ซึ่งนับถือศาสนาคริสต์ โดยเฉพาะนิกายคาทอลิก ซึ่งมีความเชื่อว่า พระเจ้าเป็นผู้สร้างโลก สร้างมนุษย์ตามฉายาของพระองค์ และการทำแท้งเป็นบาป แต่ในปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญาของไทยเรา ได้มีการบัญญัติเหตุทำแท้งได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ไว้ในมาตรา 305 อนุมาตรา 1 และ 2 ซึ่งได้อนุญาตให้ทำแท้งได้ 2 กรณี อันได้แก่ การจำเป็นต้องกระทำเนื่องจากสุขภาพของหญิงนั้น และหญิงมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 282 มาตรา 283 และ มาตรา 284 ผู้กระทำไม่มีความผิด²

¹ ลักขณา สิริเวชประเสริฐ, เล่มเดิม, หน้า 32.

² มาตรา 305 บัญญัติว่า “ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา 301 และ มาตรา 302 นั้นเป็นการกระทำของนายแพทย์ และ

1) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากสุขภาพของหญิงนั้น หรือ

2) หญิงมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 มาตรา 277

มาตรา 282 มาตรา 283 และ มาตรา 284

ผู้กระทำไม่มีความผิด.”

ปัจจุบันนี้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นถือเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ นำมาซึ่งปัญหาการทำแท้งเถื่อน การทอดทิ้งเด็กทารก และปัญหาเด็กขาดรัก ทั้งนี้สืบเนื่องจากการที่เด็กวัยรุ่นมีความสนใจในเรื่องเพศเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีสื่อลามกที่มากมายและเข้าถึงได้ง่าย เช่น การหาซื้อซีดีลามกได้ตามท้องตลาดทั่วไป การดาวน์โหลดหนังลามกออนไลน์ได้ตามเว็บไซต์ทั่วไป รวมไปถึงการใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ผิด เช่น เข้าเว็บไซต์ลามก หรือการแชทในเรื่องเพศหรือเรื่องลามก รวมทั้งการซื้อและขายบริการของเด็กวัยรุ่นที่มีมากมาย ผ่านโปรแกรม เช่น MSN, Facebook, hi5 และบล็อกต่างๆ เราจะพบได้จากข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์มากมาย ว่ามีเด็กวัยรุ่นถูกล่อลวงไปข่มขืน หรือแม้แต่สมยอมก็ตาม จากการเจอกันจากการแชท ในอินเทอร์เน็ต และเมื่อไปนัดเจอกันก็มักจะจบตรงที่การมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งยุคสมัยนี้ต้องยอมรับว่าอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารที่สะดวก รวดเร็วมาก แต่ก็ควบคุมได้ยากเช่นกัน และมีเด็กวัยรุ่นจำนวนมากใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ผิดดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ทั้งนี้ทั้งนั้นสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่นำมาซึ่งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรทั้งนั้น และเมื่อเด็กวัยรุ่นขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศที่ถูกต้อง เช่น การคุมกำเนิด การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ก็ก่อให้เกิดการตั้งครรภ์โดยไม่พึงปรารถนาและการติดต่อของโรค ทางเพศสัมพันธ์ได้

สำหรับหญิงที่มีไฉ่อยู่ในวัยรุ่นวัยศึกษาแล้ว ทั้งในกรณีหญิงที่สมรสแล้วและหญิงที่ยังมิได้สมรส ก็มักจะมีปัญหาในลักษณะที่เรียกว่า “การคุมกำเนิดล้มเหลว” ได้ ซึ่งก่อให้เกิดการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์เช่นกัน และแม้ว่าหญิงนั้นจะไม่ได้ไฉ่อยู่ในวัยศึกษาและมีวุฒิภาวะที่พร้อมจะเลี้ยงดูบุตรแล้ว แต่ก็ไฉ่ว่าจะมีความพร้อมในการตั้งครรภ์และมีบุตรเสมอไป ปัญหาเหล่านั้นได้แก่ ปัญหาทางสังคม เช่น กรณีหญิงที่ตั้งครรภ์นอกสมรส ซึ่งสังคมไทยก็ยังไม่ยอมรับการตั้งครรภ์นอกสมรสนี้ อีกทั้งครอบครัวหญิงเองก็ไม่ยอมรับ และสังคมที่ทำงานก็ไม่ยอมรับ การตั้งครรภ์นอกสมรสทำให้หญิงเสียชื่อเสียงและเสียโอกาสในการทำงานได้เช่นกัน อีกทั้งในผู้หญิงบางราย ฝ่ายชายอาจจะไม่รับผิดชอบ และไม่ต้องการสมรสกับหญิง หรือไม่อาจสมรสกับหญิงนั้นได้เนื่องจากมีภรรยาอยู่แล้ว เป็นต้น

ปัญหาในทางเศรษฐกิจก็เป็นปัญหาสำคัญอีกปัญหาหนึ่งเช่นกัน เช่น หญิงสมรสแล้วแต่มีบุตรในจำนวนที่เพียงพอแล้ว แต่คุมกำเนิดล้มเหลว ทำให้เกิดการตั้งครรภ์โดยไม่พึงปรารถนาขึ้น แต่เมื่อพิจารณาจากรายได้ของครอบครัวแล้ว ปรากฏว่าไม่สามารถเลี้ยงดูเด็กทารกที่จะเกิดมาได้อีกแล้ว เพราะรายได้ครอบครัวต่ำเกินไป เป็นต้น หากหญิงตั้งครรภ์ต่อไปจนคลอดก็ไม่อาจเลี้ยงดูทารกที่เกิดใหม่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ และคนในครอบครัวคนอื่นๆ ก็จะอยู่อย่างยากลำบากเนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจของครอบครัวดังกล่าว

จะเห็นได้ว่าด้วยเหตุดังกล่าวทำให้หญิงจำนวนมากที่ทำงานด้วยเหตุที่นอกเหนือจากเหตุทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายทั้งสองเหตุดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งก็คือการทำแท้งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือก็คือการทำแท้งเถื่อนนั่นเอง

จากการศึกษาพบว่าปัญหาการทำแท้งเถื่อนนั้นมีเป็นจำนวนมาก และสาเหตุที่มีการทำแท้งเถื่อนเป็นจำนวนมากนั้นก็มิสาเหตุมาจากหญิงตั้งครรภ์โดยไม่พึงปรารถนา และเหตุที่ทำให้หญิงไม่สามารถตั้งครรภ์ต่อไปจนคลอดได้นั้น ส่วนใหญ่ไม่ใช่เหตุทำแท้งได้โดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 305 อนุ 1 และ 2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา จึงทำให้หญิงต้องหาทางออก ให้ตนเองด้วยการทำแท้งเถื่อนตามสถานบริการต่างๆ ซึ่งมีหญิงเป็นจำนวนมากที่เลือกทางออกนั้นและได้รับอันตรายจากการทำแท้งเถื่อนจากภาวะแทรกซ้อน เช่น ตกเลือด มดลูกทะลุ มดลูกอักเสบ เป็นต้น และบางรายอาจถึงขั้นเสียชีวิต

การทำแท้งนั้นโดยหลักแล้วจะเป็นเรื่องของการขัดกันระหว่างสิทธิของหญิงที่มีต่อเนื้อตัวร่างกายของตนเองในการที่จะทำแท้งได้หากหญิงตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ กับสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ของทารกในครรภ์ที่จะต้องถูกคุ้มครอง โดยการบัญญัติให้การทำแท้งเป็นความผิดนั่นเอง เพื่อคุ้มครองชีวิตในครรภ์มารดา

ซึ่งในส่วนประเด็นนี้ผู้เขียนก็ได้มีการศึกษาแนวความคิดทั้งสองแนวแล้ว และผู้เขียนมีความเห็นเห็นพ้องด้วยกับฝ่ายสิทธิของหญิงที่มีต่อเนื้อตัวร่างกายของตนเองมากกว่า เนื่องจากเมื่อมองถึงกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ได้บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลที่มีต่อเนื้อตัวร่างกายและชีวิตของตนเองแล้ว จะเห็นได้ว่าหญิงตั้งครรภ์ มีฐานะเป็น “บุคคล” ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญรับรอง แต่ทารกในครรภ์ไม่ได้มีฐานะเป็น “บุคคล” เพราะทารกในครรภ์มารดา ยังไม่มีสภาพบุคคล จึงไม่ใช่บุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองสิทธิ

อีกทั้งผู้เขียนเห็นว่ากฎหมายทำแท้งนั้นเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของหญิงตั้งครรภ์มากเกินไป เพราะการทำแท้งของหญิงนั้นเป็นเรื่องที่หญิงตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์แล้วไม่มีความพร้อมที่จะตั้งครรภ์ต่อไปจนคลอดหรือเลี้ยงดูเด็กทารกจนเติบโตใหญ่ต่อไปได้ ไม่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะที่รัฐจะต้องเข้ามาควบคุมแต่อย่างใด แต่ผู้เขียนเห็นว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคลของหญิงมากกว่า จึงเห็นว่า กฎหมายทำแท้งจำกัดสิทธิเสรีภาพของหญิงมากเกินไป อีกทั้งรัฐเองก็ไม่มีมาตรการรองรับหรือช่วยเหลือหญิงที่ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์แต่อย่างใด หรือกล่าวในอีกแง่มุมหนึ่งคือ ไม่ได้ช่วยหญิงตั้งครรภ์แก้ปัญหา หญิงตั้งครรภ์เป็นผู้เดียวที่เผชิญปัญหาดังกล่าว แต่รัฐกลับบังคับให้หญิงต้องตั้งครรภ์ต่อไปจนคลอดและเลี้ยงดูเด็กทารกจนเติบโตใหญ่มีฉะนั้นจะมีความผิดอาญา

แต่ถึงกระนั้นก็มีผู้ใช้ว่าผู้เขียนจะไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของสิทธิของชีวิตในครรภ์มารดา ในทางกลับกัน ผู้เขียนเห็นว่าชีวิตในครรภ์มารดาเป็นชีวิตชีวิตหนึ่ง และกฎหมายและรัฐสมควรที่จะมีกฎหมายคุ้มครองชีวิตในครรภ์มารดา แต่เรื่องของการทำแท้งก็เป็นเรื่องของการขัดกันระหว่างสิทธิที่มีต่อเนื้อตัวร่างกายตนเองของหญิงตั้งครรภ์ กับสิทธิที่จะมีชีวิตของชีวิตในครรภ์มารดา ดังนั้น ปัญหาจึงอยู่ตรงที่ว่าสมควรจะคุ้มครองสิทธิของหญิงที่มีต่อเนื้อตัวร่างกายตนเอง มากน้อยเพียงใด และจะคุ้มครองสิทธิที่จะมีชีวิตของชีวิตในครรภ์มารดามากน้อยเพียงใดนั่นเอง

แต่เนื่องจากทารกในครรภ์มารดานั้นไม่มีสภาพบุคคล และไม่สามารถที่จะมีชีวิตรอดด้วยตนเองได้ แต่หากต้องพึ่งร่างกายของมารดา หากมารดาเสียชีวิต ทารกในครรภ์ก็อาจมีชีวิตรอดได้ หากมารดาไม่พร้อม หรือมีเหตุจำเป็นต่างๆ ที่ทำให้ไม่สามารถตั้งครรภ์ต่อไป จนคลอดและเลี้ยงดูทารกต่อไปจนเติบโตใหญ่ได้ เช่น หญิงกำลังศึกษาอยู่ ยังไม่มีอาชีพ ไม่มีรายได้ ไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอ เป็นต้น ดังนั้นก็เป็นการยากที่เด็กทารกจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปได้ หรือกรณีหญิงมีความไม่พร้อมทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากมีบุตรมาแล้ว และรายได้ต่อครอบครัวต่ำ ไม่มีรายได้มากเพียงพอที่จะเลี้ยงดูบุตรเพิ่ม แต่การคุมกำเนิดผิดพลาดทำให้ตั้งครรภ์โดยไม่พึงปรารถนาขึ้นมา ดังนั้นทารกที่คลอดออกมา ก็เป็นการยากที่จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ในอนาคต จะเห็นได้ว่า ชีวิตของทารกในครรภ์มารดา ขึ้นอยู่กับมารดาเป็นสำคัญ ตั้งแต่ขณะอยู่ในครรภ์มารดาและเมื่อคลอดออกมาแล้ว หากใช้เพียงแต่มารดามีสุขภาพกายแข็งแรงก็เพียงพอเท่านั้น ไม่แต่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบอื่นๆ พร้อมด้วย คุณภาพชีวิตของมารดาและบุตรจึงจะดี ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นสิทธิของหญิงตั้งครรภ์ที่มีต่อเนื้อตัวร่างกายของตนมีน้ำหนักมากกว่าสิทธิของทารกในครรภ์มารดา

ประเด็นต่อมาที่มีการถกเถียงกันมากเกี่ยวกับเรื่องของการทำแท้งก็คือ จุดเริ่มต้นของชีวิต ซึ่งมีผลต่อการวินิจฉัยว่าเป็นการทำแท้งหรือไม่ หรือ เป็นการฆ่าคนตายหรือไม่ หรือไม่เป็นการทำแท้ง และไม่เป็นการฆ่าคนตายเลย ซึ่งประเด็นนี้ก็แบ่งแยกออกเป็นสองแนวความคิด ได้แก่ เห็นว่าชีวิตเริ่มตั้งแต่มีการปฏิสนธิ และชีวิตเริ่มต้นเมื่อคลอด ซึ่งผู้เขียนได้ศึกษาแนวความคิดของทั้งสองแนวดังกล่าวแล้ว โดยผู้เขียนเห็นว่า ชีวิตเริ่มเมื่อมีการปฏิสนธิ ซึ่งมีความสอดคล้องกับความเชื่อทางพุทธศาสนาด้วย ดังนั้น การทำให้หญิงตั้งครรภ์คลอดซากออกมา จึงหมายถึงการทำแท้ง แต่ไม่ได้หมายถึงการฆ่าบุคคลแต่อย่างใด เพราะทารกในครรภ์มิได้มีสภาพบุคคล และเนื่องจากชีวิตเริ่มเมื่อปฏิสนธิ การทำให้ทารกในครรภ์เสียชีวิต แม้ทารกในครรภ์มีชีวิตเพียงวันเดียวหรือนาทีเดียวนับตั้งแต่การปฏิสนธิเสร็จสมบูรณ์ก็ถือได้ว่าเป็นการทำแท้งแล้ว

ทัศนคติของคนส่วนใหญ่ในสังคมไทยปัจจุบันเกี่ยวกับเรื่องการทำแท้งนั้น พบว่าไม่ได้ยอมรับการทำแท้งทุกกรณีหรือการทำแท้งโดยเสรี แต่ก็ไม่ได้ปฏิเสธการทำแท้งทุกกรณีเช่นเดียวกัน แต่แนวโน้มทัศนคติของคนไทยส่วนใหญ่มีทัศนะแบบเป็นกลาง กล่าวคือ เห็นว่าควร

บัญญัติให้การทำแท้งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือเป็นอาชญากรรมอยู่ต่อไป แต่ก็ควรอนุญาตให้มีการทำแท้งได้โดยชอบด้วยกฎหมายในกรณีที่มีเหตุผลที่จำเป็นมาก ทั้งนี้เพื่อความคุ้มครองสิทธิที่จะมีชีวิตของทารกในครรภ์ และเพื่อรักษาไว้ซึ่งศีลธรรมอันดีของประชาชนเพื่อให้คนในสังคมมีมนุษยธรรม ให้ความสำคัญต่อชีวิต และให้มีความรู้สึกลงในศีลธรรมถึงระดับหนึ่งเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ในสังคมได้อย่างสงบสุข แต่ก็ไม่ใช่เลยที่จะคำนึงถึงสิทธิของหญิงตั้งครรภ์ที่มีเนื้อร่างกายและสิ่งที่จะเกิดมาโดยอาศัยร่างกายของหญิงอีกด้วย³

ในต่างประเทศทั้งในยุโรปและเอเชียนั้น ในส่วนกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งก็มีทั้งประเทศที่ไม่อนุญาตให้ทำแท้งเลยไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ และการอนุญาตให้ทำแท้งได้ในบางกรณี เช่น เหตุเกี่ยวกับสุขภาพของหญิง เหตุเพื่อช่วยชีวิตของมารดา เหตุเกี่ยวกับสังคมและเศรษฐกิจ รวมทั้งการอนุญาตให้ทำแท้งตามแต่จะร้องขอ เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่แล้วประเทศในแถบยุโรปจะเป็นการทำแท้งตามแต่จะร้องขอ เช่น ประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน เป็นต้น ซึ่งเหตุทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายของแต่ละประเทศทั้งเอเชียและยุโรปก็มีความแตกต่างกันไปตามประวัติศาสตร์ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ สภาพสังคมเศรษฐกิจ และนโยบายประชากรของแต่ละประเทศ สำหรับประเทศไทยเรานั้นมีเหตุทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายเพียง 2 เหตุ ตามมาตรา 305 อนุ 1 และ 2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นเท่านั้น

ผู้เขียนเห็นว่า เหตุทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศไทยค่อนข้างแคบมากเกินไป เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ทั้งในยุโรปและเอเชีย และเมื่อคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็นอื่นๆ ของสภาพสังคมและเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน ซึ่งกรอบทางกฎหมายที่แคบมากเกินไปดังกล่าวเป็นสาเหตุหลักสาเหตุหนึ่งที่บีบคั้นหญิงที่ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ มีความต้องการที่จะทำแท้งแต่มีเหตุทำแท้งนอกเหนือไปจากเหตุทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา 305 อนุ 1 และ 2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ต้องจำใจไปใช้บริการของคลินิกทำแท้งเถื่อน

ในประเด็นการทำแท้งด้วยเหตุปัจจัยทางสังคมนั้น นับว่าเป็นประเด็นที่สำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันนั้นมีความบีบคั้นมาก หากหญิงอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมต่อการตั้งครรภ์ด้วยเหตุทางสังคม เช่น กำลังศึกษาอยู่ หรือเป็นมารดานอกสมรส หรือฝ่ายชายไม่รับผิดชอบ เป็นต้น หากปล่อยให้ตั้งครรภ์ต่อไปตนเองและครอบครัวก็เสี่ยง ได้รับความอับอาย การถูกประณาม ดิฉินินทาจากสังคมรอบข้าง สังคมจะตีตราหญิงนั้นว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี ทำให้หญิงไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมนั้นๆ ได้อีกต่อไป จำร้ายยังไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวของตนเองด้วย เพราะครอบครัวเองก็มองว่าหญิงนั้นเป็นต้นเหตุที่ทำให้ครอบครัวเสียชื่อเสียง ยิ่งถ้าครอบครัวของหญิงมีฐานะทางสังคมด้วยแล้ว เรื่องการตั้งครรภ์ในขณะที่กำลังศึกษา

³ อุษณีย์ เมธสุทธิ. เล่มเดิม. หน้า 117.

และเรื่องที่เป็นมารดานอกสมรส ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องที่ไม่อาจยอมรับได้ ความกดดันทั้งหลาย ล้วนตกแก่หญิงตั้งครรภ์ และด้วยปัจจัยอันเกี่ยวข้องกับเวลาของการตั้งครรภ์ ก็เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้หญิงต้องเร่งตัดสินใจ และส่วนมากเมื่อหญิงตั้งครรภ์โดยไม่พึงปรารถนา ผู้ที่หญิงจะปรึกษานั้นได้แก่เพื่อน ไม่ใช่แพทย์หรือครอบครัวแต่อย่างใด ทำให้ได้รับข้อมูลที่ผิดๆ และแนวทางแก้ไข ปัญหาที่ผิดๆ มาและก่อให้เกิดอันตรายถึงแก่ชีวิตของหญิงได้

อีกทั้งหากหญิงตัดสินใจตั้งครรภ์ต่อไปจนคลอดทั้งที่มีปัญหาอันเป็นที่มาของความไม่พร้อมและปัญหานั้นยังไม่ได้รับการแก้ไข ก็จะมีปัญหาสังคมตามมาอีก ได้แก่ กรณีการทอดทิ้งเด็กแรกเกิดตามโรงพยาบาลและสถานที่ต่างๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่มีสาเหตุมาจากความไม่ต้องการมีบุตรของบิดามารดา ที่มีมาแต่แรก หรือการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ของหญิงมีครรภ์นั่นเอง ผลของการทอดทิ้งเด็กแรกเกิด ได้แก่ ความตายของเด็กทารกกรณีไม่มีผู้ใดพบเห็นหรือช่วยได้ทันเวลา และตกเป็นภาระความรับผิดชอบของรัฐในการเลี้ยงดูเด็กเหล่านี้ตามสถานสงเคราะห์ หากมีผู้พบเห็นและช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ได้ทันท่วงที ซึ่งในเด็กบางคนที่ไม่ได้รับความรักความอบอุ่น มักจะมีพฤติกรรมก้าวร้าว และอาจส่งผลให้ก่ออาชญากรรมได้ต่อไป เป็นปัญหาสังคมต่อไปอีกทอดหนึ่งนั่นเอง

ความพร้อมหรือไม่พร้อมในการตั้งครรภ์ของหญิง มีแต่หญิงตั้งครรภ์นั้นๆ เท่านั้นที่จะรู้และเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ ไม่มีหญิงคนไหนตั้งครรภ์เพื่อจะทำแท้ง เพราะมันคือความเจ็บปวดทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ และเป็นตราบาปที่ติดตัวไปจนวันตาย เป็นความรู้สึกผิดไปตลอดชีวิตของหญิงนั้น แต่สาเหตุที่หญิงต้องทำแท้งก็เพราะทราบดีว่า อย่่างไรก็ตามตนไม่สามารถตั้งครรภ์ต่อไปได้อย่างแน่นอน จึงต้องตัดสินใจทำแท้งแม้ต้องเสี่ยงชีวิตก็ตาม ความอับอายต่อสังคม การเสียชื่อเสียง การกลัวการไม่ยอมรับจากครอบครัว การที่ต้องหมดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งแม้ปัจจุบันนี้จะมีมาตรการให้ทางโรงเรียนรับเด็กที่คลอดบุตรแล้วเรียนต่อก็ตาม แต่ก็ไม่มีเด็กคนไหนต้องการที่จะศึกษาต่อท่ามกลางการจับตามองของครูอาจารย์ และการถูกติฉินนินทาจากเพื่อนนักเรียน การถูกตีตราว่าเป็นเด็กใจแตก เป็นผู้หญิงไม่ดี การไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมในสถานศึกษา ซึ่งเด็กบางรายไม่บอกบิดามารดาของตนเองด้วยซ้ำว่าตนเองตั้งครรภ์ เพราะทราบดีว่าบิดามารดาของตนเองรับไม่ได้ จึงไปปรึกษาเพื่อนสนิทหรือแฟน แล้วซื้อยาขับเลือด หรือสั่งซื้อ ยาทำแท้งด้วยตนเองตามอินเทอร์เน็ต หรือไปทำแท้งตามคลินิกที่แนะนำกันมาจากเพื่อนนักเรียนนักศึกษาด้วยกันหรือตามอินเทอร์เน็ตก็ตาม ทั้งนี้ก็เพื่อไม่ต้องการให้บิดามารดาทราบ เพราะกลัวบิดามารดาจะผิดหวังในตัวของตนเอง และกลัวการไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว บิดามารดาบางคนเมื่อทราบว่าบุตรของตนตั้งครรภ์ขณะกำลังศึกษา ก็ไม่ร่วมกันช่วยเหลือหญิงตั้งครรภ์ เพื่อหาทางออก แต่กลับดุด่าว่ากล่าวหญิงตั้งครรภ์ และบางครอบครัวถึงกับไล่ออกจากบ้านเลยทีเดียว ความบีบคั้นกดดันเหล่านี้

ความกลัวต่อสิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เจ็อนไขทางด้านอายุครรภ์ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละวัน ความรู้สึกผิดบาป ล้วนแล้วแต่ทำให้หญิงตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์หลายคนเป็นโรคจิตได้

ปัญหาการทำแท้งเถื่อนมีอยู่คู่สังคมไทยมานาน และยังคงมีต่อไปอย่างแน่นอน หากเหตุทำแท้งตามกฎหมายยังคงมีเพียง 2 เหตุ ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับสุขภาพของมารดา และเรื่องเกี่ยวกับการที่หญิงถูกกระทำความผิดทางเพศ ตามมาตรา 305 แห่งประมวลกฎหมายอาญา เพราะปัญหาที่แท้จริงของหญิงตั้งครรภ์ที่ทำให้ไม่สามารถตั้งครรภ์ต่อไปได้นั้น มีปัญหาอันเกี่ยวเนื่องด้วยปัญหาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจอีกด้วย และเป็นปัญหาที่กล่าวได้ว่า เป็นปัญหาเฉพาะราย เพราะไม่อาจมีบรรทัดฐานใดมาวัดได้ว่ากรณีอย่างไหนที่เรียกว่าเป็นความจำเป็นทางสังคมที่ถึงขนาดให้ทำแท้งได้โดยชอบ หรือมีความจำเป็นทางเศรษฐกิจเพียงไหนที่สามารถให้ทำแท้งได้โดยชอบ ซึ่งต้องพิจารณาเป็นรายๆ ไปโดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม สภาพครอบครัว การศึกษา การประกอบอาชีพ รายรับ-รายจ่ายของครอบครัว ฯลฯ หากกฎหมายยังคงมีเหตุทำแท้งได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพียง 2 เหตุ ตามมาตรา 305 ดังกล่าว ปัญหาการทำแท้งเถื่อนก็จะยังคงอยู่ต่อไปและมีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเด็กวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กันเร็วขึ้น และขาดความรู้ทางด้านเพศศึกษาที่มากพอ หากเยาวชนหรือวัยรุ่นไม่มีความรู้ความเข้าใจในด้านเพศศึกษาที่ถูกต้องและเพียงพอ รัฐไม่มีมาตรการควบคุมสื่อลามกที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เรื่องเกี่ยวกับศีลธรรมจริยธรรม และศาสนา ไม่เข้มแข็งพอ ตรานั้นปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของหญิงที่อยู่ในวัยศึกษาก็จะยังคงมีต่อไป การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ทำแท้ง ไม่ได้เป็นการสนับสนุนให้เด็กวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กันแต่อย่างใด เพราะยืนยันได้ว่า เด็กวัยรุ่นเองก็ไม่ได้ต้องการที่จะตั้งครรภ์และไม่ได้ต้องการทำแท้งเลย แต่เพราะขาดความรู้เรื่องเพศศึกษานั้นเอง ยิ่งในรายที่อายุน้อย เช่น 9-12 ปี บางรายไม่ทราบด้วยซ้ำว่ามีเพศสัมพันธ์แล้วจะตั้งครรภ์ ไม่รู้จักวิธีการคุมกำเนิด ดังนั้น การอนุญาตทำแท้งด้วยเหตุทางสังคม ไม่ได้เป็นการสนับสนุนให้เด็กวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรแน่นอน แต่เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุอย่างหนึ่ง เพื่อให้โอกาสหญิงเริ่มต้นชีวิตใหม่ ให้หญิงได้ทำแท้งโดยแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และได้ทำแท้งในโรงพยาบาลที่มีเครื่องมือพร้อม และหากพิจารณากันในระยะยาว เด็กที่เกิดมาด้วยความไม่พร้อมไม่ต้องการของพ่อแม่ ก็มีแนวโน้มที่จะเป็นอาชญากรในอนาคตสูง และก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่อไป

บางที การขยายเหตุทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายให้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นวิธีการให้รัฐเข้ามาควบคุมตรวจสอบ อาจเป็นวิถีทางที่เป็นประโยชน์มากกว่า เพราะหากมีการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา หญิงตัดสินใจแล้วว่าจะไม่ตั้งครรภ์ต่อไปจนคลอดหรือตัดสินใจทำแท้งแน่นอนแล้วปัญหาต่อมาคือหญิงสามารถทำแท้งได้ที่ไหนที่ปลอดภัยแก่ชีวิตและร่างกายของหญิงมากที่สุด การที่หญิงสามารถปรึกษาผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เช่น หมอ และได้มีโอกาสได้พูดคุยปรึกษากับนักจิตวิทยาและ

นักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งอาจเชิญครอบครัวของหญิงมาหาทางออกร่วมกัน รวมทั้งนักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาก็ยังได้แนะนำวิธีการปฏิบัติตัวของครอบครัวต่อหญิงมีครรภ์ที่ถูกต้องด้วย ทำให้ครอบครัวของหญิงมีครรภ์และหญิงมีความเข้าใจกันมากขึ้น สุขภาพของหญิงก็ดีขึ้น หากปรึกษาหาทางออกร่วมกันแล้ว หากครอบครัวของหญิงและหญิงพบว่าสามารถเลี้ยงดูเด็กทารกต่อไปได้ และมีการร่วมกันวางแผนครอบครัวและวางแผนอนาคต การทำแท้งในบางรายอาจไม่เกิดขึ้น ซึ่งในผลที่สุดอาจทำให้การทำแท้งลดลงได้ และยังผลให้หญิงที่มีความจำเป็นต้องทำแท้งจริงๆ ได้รับการตรวจรักษาและทำแท้งโดยสูตินารีแพทย์ในโรงพยาบาลที่มีความพร้อม ทำให้หญิงตั้งครรภ์ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในหลายๆ ประเทศโดยเฉพาะในประเทศแถบยุโรป แม้ว่าเป็นประเทศที่มีการนับถือแต่นั่นเป็นผลสืบเนื่องมาจากการต่อสู้เรียกร้องกันมาอย่างยาวนาน มีการได้วาติ และการให้ข้อมูลแก่ประชาชนทั่วไปให้ทราบถึงสิทธิของหญิง ความปลอดภัยของหญิง และผลกระทบที่จะตามมาต่อสังคม ซึ่งในประเทศไทยเองก็เคยมีการนำเรื่องนี้เข้าสู่สภานิติบัญญัติเช่นกัน แต่ก็ถูกคัดค้านจนตกไป แต่ในปัจจุบันนี้ก็ยังมีการจัดอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งให้กว้างขึ้น แต่ก็ไม่ใช่ที่แพร่หลายในหมู่ประชาชนทั่วไป จะเป็นที่ทราบกันเฉพาะนักวิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสียมากกว่า ทำให้ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจอยู่เช่นเดิม

ทั้งนี้สำหรับประเทศไทยเห็นว่าการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับเพศศึกษาและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำแท้ง และผลกระทบต่อสังคมไทยหากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงเสียก่อน โดยหากจะมีการแก้ไขกฎหมายผู้เขียนขอเสนอเป็นแนวทางดังต่อไปนี้

5.2.1 ทางด้านกฎหมาย

5.2.1.1 ในช่วง 1-12 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์

ในช่วง 1-12 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ควรอนุญาตให้ทำแท้งได้โดยคำนึงถึงระยะเวลาของการตั้งครรภ์เป็นหลักโดยช่วงแรกระหว่าง 1-12 สัปดาห์ ควรยอมรับสิทธิของผู้หญิงในการเลือกมากขึ้น โดยให้หญิงสามารถร้องขอต่อคณะกรรมการการแพทย์ในโรงพยาบาลของรัฐหรือโรงพยาบาลเอกชนที่ได้ขึ้นทะเบียนต่อกระทรวงสาธารณสุขได้ ไม่ว่าหญิงนั้นจะมีมูลเหตุทำแท้งอันเกี่ยวข้องกับสุขภาพและจิตของหญิง หรือตั้งครรภ์เพราะถูกกระทำผิดทางเพศ หรือมูลเหตุทางสังคม หรือมูลเหตุทางเศรษฐกิจ เป็นต้น เพราะในช่วงระยะแรกของการตั้งครรภ์นี้ ควรให้น้ำหนักต่อสิทธิที่มีต่อเนื้อตัวร่างกายของหญิงมากกว่าทารกในครรภ์

ทั้งนี้การทำแท้งต้องกระทำโดยสูตินรีแพทย์ในโรงพยาบาลของรัฐ หรือโรงพยาบาลเอกชน ที่ขึ้นทะเบียนต่อกระทรวงสาธารณสุข และหญิงนั้นก็ต้องร้องขอต่อคณะกรรมการการแพทย์ ซึ่งประกอบด้วยสูตินรีแพทย์อย่างน้อย 2 คน ให้ความเห็นชอบ และหญิงที่ร้องขอทำแท้งต้องผ่านการปรึกษาหารือจากสูตินรีแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยา โดยเริ่มจากการปรึกษาสูตินรีแพทย์ ครั้งแรกเพื่อให้หญิงรับทราบข้อมูลและวิธีการทำแท้งในรูปแบบต่างๆ ขึ้นตอนนี้ใช้เวลา 1 สัปดาห์ ในสัปดาห์เดียวกันนั้น หญิงต้องผ่านการสัมภาษณ์โดยนักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยา ผลจากการสัมภาษณ์ไม่ได้บังคับหญิงให้ต้องเปลี่ยนใจไม่ทำแท้งแต่อย่างใด และหญิงยังคงมีสิทธิในการยืนยันตามคำร้องเช่นเดิม เมื่อผ่านการสัมภาษณ์แล้วหญิงจะได้ไปรับรอง ปิดท้ายด้วยการปรึกษาสูตินรีแพทย์ครั้งที่ 2 เพื่อให้หญิงยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษร และกำหนดให้การปรึกษาสูตินรีแพทย์ครั้งที่ 2 ต้องมีขึ้นอย่างช้า 1 สัปดาห์หลังการปรึกษาแพทย์ครั้งแรกและ 2 วัน หลังการสัมภาษณ์โดยนักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยาจากนั้นก็ขึ้นทะเบียนรอรับการทำแท้งต่อไป

เหตุที่หญิงต้องเข้ารับคำปรึกษาจากสูตินรีแพทย์ก่อนนั้น เพื่อให้สูตินรีแพทย์ได้ตรวจครรภ์และตรวจร่างกายของหญิงว่ามีความพร้อมที่จะตั้งครรภ์หรือไม่และการตั้งครรภ์นี้เป็นอันตรายต่อหญิงตั้งครรภ์และเด็กทารกหรือไม่อย่างไร และเพื่อให้หญิงทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพร่างกายของตนและทารกในครรภ์มารดา และได้รับทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการทำแท้ง เช่น วิธีการทำแท้งที่เหมาะสมกับอายุครรภ์ของหญิงนั้น และผลข้างเคียงของการทำแท้ง ทั้งนี้ต้องเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ซึ่งเวลาที่เหมาะสมคือ 1 สัปดาห์

ในสัปดาห์เดียวกันนั่นเอง หญิงต้องผ่านการสัมภาษณ์โดยนักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยา ซึ่งเหตุที่หญิงต้องผ่านการสัมภาษณ์โดยนักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยาก็เนื่องจากนักสังคมสงเคราะห์ต้องสัมภาษณ์หญิง เกี่ยวกับประวัติ สภาพแวดล้อม สภาพครอบครัวของหญิง รวมถึงรายได้ของครอบครัว สภาพปัญหาที่เป็นมูลเหตุทำแท้ง เพื่อวิเคราะห์ถึงความพร้อมของหญิง และสภาพปัญหานั้นๆ เพื่อช่วยเหลือหญิงในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว หากแก้ไขได้การทำแท้งก็อาจถูกระงับไปด้วยความสมัครใจของหญิงเอง

สำหรับนักจิตวิทยานั้น มีหน้าที่ตรวจวิเคราะห์สภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ ซึ่งส่วนใหญ่หญิงตั้งครรภ์โดยไม่พึงปรารถนามักจะมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิตอยู่แล้ว แต่จะมากหรือน้อยนั้นก็ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล ทั้งนี้ นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาจะไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการโน้มน้าวหญิงให้ยุติการยื่นคำร้องขอทำแท้ง เป็นแต่เพียงการสัมภาษณ์เพื่อตรวจวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของหญิงเพื่อประกอบการพิจารณาคำร้องขอคณะกรรมการการแพทย์ต่อไป

นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยา จะร่วมกันทำความเห็นและออกใบรับรองให้แก่หญิง หลังจากนั้น หญิงต้องเข้ารับการศึกษาจากสูตินรีแพทย์อีกครั้งหนึ่งเพื่อยืนยันคำร้องขอรับ

การทำแท้งเป็นลายลักษณ์อักษร ในขั้นตอนนี้จะใช้เวลา 2 สัปดาห์ นับจากเข้ารับการรักษาจากแพทย์ครั้งแรก และหลังจากนั้นหญิงก็จะขึ้นทะเบียนเข้ารับบริการทำแท้งต่อไป

เพื่อป้องกันปัญหาชาวต่างชาติเข้ามาทำแท้งในประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยซึ่งเป็นเมืองพุทธเสื่อมเสีย จึงเห็นสมควรให้สามารถกระทำได้เฉพาะหญิงที่มีสัญชาติไทย หรืออยู่อาศัยในประเทศไทยโดยมีภูมิลำเนาในประเทศไทยมากกว่า 10 ปีแล้วเท่านั้นจึงมีสิทธิยื่นคำร้องได้

ในส่วนของการใช้จ่ายนั้น ผู้เขียนเห็นว่า สมควรให้อยู่ในโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค และประกันสังคมเพื่อช่วยเหลือหญิงตั้งครรภ์ในลักษณะบริการสาธารณสุขจากรัฐ

5.2.1.2 สำหรับการตั้งครรภ์ในช่วง 13 สัปดาห์ของการตั้งครรภ์เป็นต้นไป

การตั้งครรภ์ในช่วง 13 สัปดาห์ของการตั้งครรภ์เป็นต้นไป เห็นควรให้สิทธิแก่ทารกในครรภ์มากกว่าสิทธิของหญิงที่มีต่อเนื้อตัวร่างกายของตนเอง ดังนั้น การทำแท้งในระยะนี้ ต้องเป็นไปด้วยเหตุทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับสุขภาพของหญิง สุขภาพของทารกในครรภ์ และการตั้งครรภ์อันเกิดจากการกระทำผิดทางอาญาเท่านั้น มูลเหตุทำแท้งอันเกี่ยวเนื่องด้วยสังคมและเศรษฐกิจ จะไม่สามารถยื่นคำร้องขอต่อคณะกรรมการการแพทย์ได้อีก

หญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์ที่จะทำแท้งในระยะนี้ด้วยเหตุจำเป็นดังกล่าว สามารถพบแพทย์และขอเข้ารับการรักษาได้ตามปกติ ไม่ต้องยื่นคำร้องขอต่อคณะกรรมการการแพทย์ หรือต้องผ่านการสัมภาษณ์จากนักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาแต่อย่างใด

ผู้เขียนเห็นว่า แม้เหตุทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายได้รับการขยายให้กว้างขึ้นก็มิได้ มีผลให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการทำแท้งเสรี เนื่องจากการทำแท้งเสรีนั้น หมายถึง การทำแท้งได้ตลอดเวลา ไม่คำนึงถึงมูลเหตุแห่งการทำแท้งและไม่คำนึงถึงอายุครรภ์แต่อย่างใด แต่ในการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายในแนวทางที่ผู้เขียนเสนอนั้น เพียงแต่เป็นการให้สิทธิแก่หญิงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากต้องยอมรับความจริงที่ว่า ในปัจจุบันนี้ก็ยังไม่มีวิธีการคุมกำเนิดที่สามารถคุมกำเนิดได้แน่นอน และเยาวชนไทยเองก็ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ เศรษฐกิจของประเทศก็ไม่ดี ซึ่งถือว่าเป็นข้อบกพร่องของรัฐ ดังนั้น เมื่อเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ขึ้น และหญิงตั้งครรภ์ประสงค์ที่จะทำแท้งเพราะมูลเหตุทางสังคมหรือเศรษฐกิจก็ตาม รัฐเองก็ควรมีทางออกให้แก่หญิงด้วย ในขณะเดียวกัน ทารกในครรภ์มารดาเองก็ยังคงได้รับการคุ้มครองจากรัฐ และมาตรการนี้จะสามารถแก้ไขปัญหการทำแท้งเถื่อนได้ และอัตราของหญิงที่ได้รับอันตรายจากการทำแท้งเถื่อนก็จะน้อยลง

5.2.2 ทางด้านสังคม

ในทางสังคมนั้น สมควรที่จะพัฒนาจริยธรรม ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนให้เพียงพอ เพราะหากเด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจและมีจริยธรรม สิ่งเหล่านี้ก็จะเป็นเกราะป้องกันเด็กและเยาวชนจากปัญหาทางสังคมต่างๆ รวมทั้งปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและปัญหาการทำแท้งเถื่อนได้ ซึ่งนับว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุและยั่งยืนถาวร

หากกล่าวว่า ปัญหาการทำแท้งเป็นผลมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น การขาดความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา สื่อลามกต่างๆ การคุมกำเนิดผิดพลาด ความอ่อนด้อยของศีลธรรม ศาสนา และประเพณีปฏิบัติ ซึ่งนับว่าเป็นสาเหตุที่สังคมต้องร่วมกันแก้ไข และเป็นปัญหาที่ไม่สามารถใช้กฎหมายอย่างเดียวก้าวข้ามแก้ไขปัญหาก็ได้ สังคมต้องร่วมกันส่งเสริมศีลธรรม ศาสนา ภาครัฐต้องร่วมกันส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนรวมทั้งเยาวชนในเรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง การให้ความรู้ด้านการคุมกำเนิด การควบคุมสื่อลามกต่างๆ ให้เหมาะสมกับวัย ไม่เข้าถึงเยาวชนได้โดยง่าย สำหรับการตั้งครุฑโดยไม่พึงประสงค์เป็นผลของเหตุต่างๆ ดังกล่าว ซึ่งหญิงเป็นผู้รับภาระปัญหานี้ๆ จึงถือว่าเป็นบุคคลที่รัฐและสังคมต้องช่วยเหลือและให้โอกาส ไม่ใช่ยึดยึดความเป็นอาชญากรให้หญิงเหล่านั้น การขยายเหตุทำแท้งให้กว้างขึ้น ได้แก่ เหตุทางสังคมและเศรษฐกิจ และการอนุญาตให้หญิงสามารถร้องขอต่อคณะกรรมการการแพทย์เพื่อทำแท้งได้ภายใน 12 สัปดาห์ นับแต่ตั้งครุฑนั้น นับว่าเป็นเป็นการช่วยเหลือหญิงและเป็นการให้โอกาสแก่หญิงด้วย

บางกรณี หากหญิงและครอบครัวของหญิงได้มาพบและปรึกษากับนักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยา และสามารถหาทางออกร่วมกันท่ามกลางความเข้าใจของครอบครัว และการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องของครอบครัวที่มีต่อหญิงได้ อาจทำให้การทำแท้งไม่ใช่ทางออกที่ดีที่สุด และทำให้หญิงตัดสินใจไม่ทำแท้งก็ได้ ก็จะเป็นการช่วยเหลือชีวิตในครรภ์ได้ทางหนึ่ง เนื่องจากปัญหาที่หญิงไม่สามารถหาทางออกได้จนตัดสินใจทำแท้ง เมื่อได้มาปรึกษากับนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ และได้หาทางออกร่วมกันกับครอบครัวและปัญหาได้รับการแก้ไขไปได้ การทำแท้งก็ไม่ใช่วางออกอีกต่อไป แต่หากในรายที่มีความจำเป็นต้องทำแท้ง การปฏิบัติต่อหญิงของครอบครัวก็เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเข้าใจ เพื่อรักษาสภาพจิตใจของหญิงและอยู่ร่วมกันต่อไปอย่างมีความสุขได้ร่วมกับครอบครัว

ผู้เขียนเชื่อว่า การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายทำแท้งดังกล่าวนี้ ผู้เขียนเห็นว่าสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการทำแท้งที่ว่า ทำอย่างไรให้การทำแท้งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายอาญาและในขณะเดียวกันก็สามารถแก้ปัญหาสังคมได้ ซึ่งก็คือปัญหาวางจะบัญญัติกฎหมายอนุญาตให้ทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายอย่างไรจึงจะเหมาะสมได้โดยจะสามารถแก้ไขปัญหาการทำแท้งเถื่อน การทอดทิ้งเด็กทารก และเด็กขาดรักได้ และยังเป็นการให้ความยุติธรรมแก่หญิง เกี่ยวกับสิทธิที่มีต่อ

เนื้อตัวร่างกายของตนเอง ตามรัฐธรรมนูญ อีกทั้งชีวิตในครรภ์มารดาก็ยังคงได้รับการคุ้มครองอยู่เช่นเดิม ทั้งยังเป็นการโอกาสแก่หญิงในการเริ่มต้นชีวิตใหม่โดยไม่ต้องเผชิญกับปัญหาเพียงลำพังอีกต่อไป

5.3 ผลกระทบต่อสังคมหากมีการแก้ไขกฎหมาย

ก่อนจะมีการแก้ไขกฎหมายสมควรให้มีการศึกษาถึงผลกระทบต่อสังคมไทยทั้งในด้านดีและไม่ดีเสียก่อน และจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อทราบถึงความพร้อมของประชาชนและสังคมว่าสมควรที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายแล้วหรือไม่ เพื่อให้การแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดประโยชน์ต่อสังคมและหญิงอย่างสูงสุด

5.3.1 ผลกระทบด้านดี

1) หญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้งเนื่องด้วยเหตุผลที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยเฉพาะเหตุทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ จะมีความปลอดภัยมากขึ้นเนื่องจากได้กระทำโดยสูตินรีแพทย์ในสถานพยาบาลที่ได้มาตรฐาน ซึ่งจะทำให้มีอัตราเสียชีวิตและได้รับอันตรายสาหัสจากการทำแท้งเดือนน้อยลง

2) รัฐมีโอกาสเข้ามาแก้ไขปัญหาให้หญิงและควบคุมการทำแท้งได้ เนื่องจากต้องยื่นคำขออนุญาตทำแท้งเสียก่อน ซึ่งจะต้องมีการผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการการแพทย์ 2 คน และผ่านการให้คำปรึกษากับนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งในการนี้ รัฐอาจช่วยวางแผนครอบครัวและช่วยแก้ไขปัญหาก็ได้ การทำแท้งอาจไม่เกิดมีขึ้น

3) แก้ไขปัญหาการทอดทิ้งเด็กทารกและปัญหาเด็กขาดรัก

5.3.2 ผลกระทบด้านไม่ดี

1) หากมีการแก้ไขกฎหมายในขณะที่สังคมไทยยังไม่มีความพร้อมในด้านความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษามากพอ อาจทำให้อัตราการทำแท้งสูงขึ้นกว่าเดิม คล้ายกับเป็นการยุบส่งเสริมให้เด็กวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กันง่ายขึ้น และการคุมกำเนิดไม่มีความจำเป็นเท่าที่ควร ซึ่งทำให้จริยธรรมและศีลธรรมเสื่อมลง

2) ประเทศไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งการทำแท้งก็ถือเป็นการ “ฆ่าสัตว์” อย่างหนึ่ง จึงถือว่าการส่งเสริมให้ทำบาป ขัดกับหลักศาสนาที่ยึดถือกันอยู่ อีกทั้งยังขัดกับวัฒนธรรมประเพณีของไทยแต่โบราณที่ให้หญิงรักษาวนตัวอีกด้วย

ผู้เขียนเห็นว่าไม่ว่าจะมีการแก้ไขกฎหมายหรือไม่ก็ตาม สถิติการทำแท้งไม่น่าจะมากขึ้นหรือน้อยลงจากที่เป็นอยู่ เนื่องจากการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์นั้นเกิดจากสภาพสังคมใน

ปัจจุบันผลการขาดความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เมื่อการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น การทำแท้งก็ย่อมตามมา ไม่ใช่เพราะกฎหมายบัญญัติอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ทำแท้งได้หรือไม่

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมในด้านความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เช่น การคุมกำเนิด ทั้งที่การแก้ไขปัญหการทำแท้งเถื่อนได้ดีที่สุด คือการป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อยังไม่พร้อม หรือ การคุมกำเนิดนั่นเอง หากวันหนึ่งข้างหน้าประเทศไทยมีความพร้อมดังกล่าว การเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายดังที่ผู้เขียนเสนอนั้น อาจเป็นการแก้ไขปัญหการบังคับใช้กฎหมายอาญา ว่าด้วยเรื่องการทำแท้ง ปัญหาการทำแท้งเถื่อน ปัญหาหญิงได้รับอันตรายจากการทำแท้งเถื่อน ปัญหาการทอดทิ้งเด็กทารกและเด็กขาดรัก ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อสังคมไทยอย่างแท้จริง